

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tribunal Poenitentiae Sev Libri Dvo Prior De Poenitente Ut Reo Posterior De Confessario Ut Judice

Stoz, Matthäus

Anno M.DC.LXXXIX.

Quæstio II. De quibusdam alijs ante Confessionem expediendis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37144

tima confessione lapsorum dierum peccata omnia, sive dein ore, sive opere, sive etiam mente duntaxat commissã illa sint, præcipuè autem ea, in quã proclivior est, & frequentior lapsus, in memoriam sunt revocanda, & ante oculos mentis nostræ statuenda: quod equidem illi, qui quotidie suæ conscientiæ latebras diligenter eã, de qua supra *an. 6.* accuratatione discussit examinaritque, non erit difficile. Atque ut peccata commissã in memoriam faciliùs revocari queant, etsi factis esse videatur, ante oculos habere præcepta tum DEI, decalogo comprehensa, tum Ecclesiæ; peccata item capitalia, opera misericordiæ tum corporalia, tum spiritualia, nec non statum vitæ, in quo versaris, & officium, quod geris: infra tamen parte tertiã subijciam aliquem eorum delictorum, quæ solent esse faciliora & frequentiora, catalogum.

109. IV. Discussã in hunc modum conscientiã, peccatisque in ordinem, prout Sacerdoti exponere volueris, redactis, pensanda est, & etiam atque etiam ponderanda eorundem gravitas & malitia, ad eorumque derestationem & vehementem dolorem excitanda voluntas, attendendo, quem, & quantum, quàm munificum, quàm bonum DEUM, Creatorem, Redemptorem, Conservatorem, Dominum, Patrem, Largitorem bonorum omnium &c. peccatis tuis offenderis: quantã gratiã excideris, quantum regnum perdidideris, quanta damna & supplicia in futurum incurreris &c. His consideratis in contritionem & cordialem peccatorum derestationem erumpe, juxta formulam aliquam infra parte secundã præscribendam. Actui verò

contritionis eliciendo non incongruè præmitti poterit hæc vel similis oratio.

Domine JESU Christe, respice re digneris super me miserum peccatorem oculis misericordiæ tuæ, quibus respexisti Petrum in atrio, Magdalenam in convivio, & latronem in patibulo, & præsta, ut cum Petro peccata mea dignè desleam, cum Maria Magdalena perfectè te diligam, & cum latrone in sæcula sæculorum te videam. Amen.

no. V. Serio propone impostertum cum DEI gratia vitæ emendationem, maximè in illis peccatis, in quæ sæpiùs & graviùs ab ultima confessione es lapsus. Formam propositi habes infra insertam formæ & praxi Contritionis eliciendæ.

Et in hunc modum si te ad Sacramentum Pœnitentiæ obeundum præparaveris, existima, te tuo officio hætenus bene functum esse. Deinceps verò id unum cavebis, ne quidquam admittas, quod tuæ tam bonæ & sinceræ ad confitendum dispositioni obesse possit; & hoc non est nisi peccatum aliquod mortale: hoc enim solum est, quod dolorem novum exigit, ad eò ut tunc prior ille ad valorem Sacramenti suscipiendi non sit ampliùs utilis.

QUÆSTIO II

De quibusdam aliis ante confessionem expediendis.

Duo adhuc sunt, quæ priùs, quàm ipsum Confessionis negotium coram legitimo sacerdote incipiat tractari, hoc loco

loco expedienda sunt: unum peccatorum adnotationem in charta concernit; alterum electionem Confessarii.

ARTICULUS I.

An peccata sint pro futura confessione scripto adnotanda?

111. Cajetanus *V. Confessio. condit. n.* ait, id esse valde utile, imò quod alii notant, etiam consulendum saltem iis, quibus memoria est valde debilis; est enim hæc diligentia de se non mala, & aliàs ordinatur ad bonum finem; modò prudenter fiat, & caveatur probabile ejusmodi scripturam amittendi periculum: cum enim scriptura sit signum aliquod permanens, naturâ suâ publicum, & hoc ipso, quia amitti potest, multis periculis expositum, confessio per eam instituenda reddi potest per quam odiosa & gravis, utpote nata ad peccatum etiam alteri, non habenti potestatem absolvendi, manifestandum, ad quod sanè nemo aliàs, nisi volens obstringi potest. Hinc jam

112. Patet, neminem per se obligatum esse, peccata sua, cum ad sacrum Pœnitentiæ Tribunal perferenda sunt, scripto committere, saltem, si suæ memoriæ confidere queat: imò etiam neque tunc, cum labilem & lubricam memoriæ habet, Bonac. *D. 5. q. 5. s. 2. p. 2. s. 1. n. 4. & p. ult. n. 7.* Henriq. *l. 4. c. 4. n. 8.* Coninch. *D. 7. d. 9. n. 72.* Reginald. *l. 6. c. 3. n. 82.* Suar. *D. 22. s. 10. n. 4.* Dicast. *D. 7. d. 14. n. 244. & D. 9. d. 10. n. 869.* & alii communiter, inter quos est etiam Lugo *D. 15. n. 41.* apud eundem Dicast. *dicto n. 244.* sufficit ni-

mirum, ut qui confiteri cogitat, adhibeat moralem & humano modo consuetam & ordinariam diligentiam, peccata in memoriæ revocandi: ad maximam, extraordinariam, & non communem nemo tenetur juxta dicta *n. 7.* sed solum ad mediocrem, de qua supra *n. 8.* Neque extat ullum præceptum Divinum retinendi memoriæ peccata, sed, cum adest tempus confessionis, ea, quorum factò diligenti examine recordamur, confitendi. Adde, quòd usus fidelium id satis declarat; pauci enim sunt, qui scribunt, & qui id faciunt, solum ex devotione & superabundanti, quæ laudanda est, diligentia faciunt.

113. Dixi autem: *Per se*: in aliquo enim raro casu potest contingere, ut teneatur quis etiam scripto, si aliter non possit, confiteri. Hinc si articulus mortis urgeat, & moribundus existimet, se non posse elicere perfectam contritionem, nec superesse aliud medium consulendi æternæ suæ salutis, præterquam confessionem scriptam ad eam, seposito quovis revelationis periculo, tenetur. Suar. *D. 36. s. 6. n. 7.* Bonac. *D. 5. q. 5. s. 2. p. ult. n. 6.* Dicast. *n. 241.* & alii, ab ipso relati *n. 239.* inter quos est etiam Lugo dicta *D. 15. n. 87.*

114. Ceterum character, si quis omnino velit scripto confiteri, sit, oportet, ejusmodi, ut omnia peccata commodè & sine hæsitatione legi possint; non enim desunt, qui licet in suis delictis describendis sint perquam accurati, tam malè tamen scribant, ut ea non nisi syllabatim dicere possint, non sine sua ipsorum, aliorumque gravi molestia & fastidio: præstat ex memoria sua peccata Con-

Confessario aperire, quàm ex charta tam malè formata; sic enim illa cum majori devotione & contritione exponentur, & patefient in confessione.

115. Nec refert, periculum esse, ne unum vel alterum elabatur inter confitendum ex memoria; hoc enim periculum rarum est: & si contingat, ut omittatur aliquod peccatum ob inculpatam oblivionem, excusatur pœnitens, & à peccato sic omissio nihilominus absolvitur, etsi cum obligatione id, postquam in memoriam rediit, in proxima confessione manifestandi.

ARTICULUS II.

De Confessario deligendo.

116. Si quod ullum est negotium, in quo opus sit fideli amico, & direttore, est id, quod est de confessione peragenda: si verò pœnitens in eo deligendo aliud quidpiam, quàm quod ad ipsum in via salutis dirigendum spectat & facit, consideret, nã ille vanus sit, & progressus in virtute non satis studiosus. In deligendo ergo Confessario nihil aliud præter animæ suæ salutem attendat, & deligat eum, qui sit vir doctus & prudens, quem ut *Patrem* suum amet, ut *Judicem* suæ conscientiæ timeat, ut *Ducem* in via spirituali sequatur, ut *Magistrum* verum spiritualium audiat, ut *Medicum* in morbis, molestiis, ac difficultatibus animi consulat; tandem eum, cui se totum sincerè aperiat, & à cujus nutu, consilio & directione in omnibus ad salutem suam spectantibus pendeat. Incredibile enim est, quanti id momenti sit, & quantum boni, consolationis, &

R. P. Stoz Trib. Panit.

securitatis in eo insit. Quod ergo faceret quis ad succurrendum corpori malè affecto, hoc ipsum, imò amplius faciat animæ causâ, cujus salus longè potior est salute corporis. Confessarium enim ignorantem & imperitum quærere, est quodammodo certum sibi ducem ad infernum quærere; idque est, ut Suar. D. 28. s. 2. n. 9. & Reginald. l. 6. c. 3. n. 73. tradunt, peccatum grave, siquidem talis Confessarius studiosè quæratur; potest enim contingere, ut bonâ fide eligat illum, quem putat esse doctum, peritum, & sufficientem ad rectam tanti mysterii administrationem, cum tamen postea longè alium experiatur, videlicet indoctum &c.

117. Quòd si ergo unum talem, qualem dixi, tibi delegeris in Confessarium, eo unico deinceps, quoad fieri potest, uteris, neque ab uno ad alium, mox ad tertium discurre: hoc enim nihil est pecciciosius, nihil periculosius, nihil ineptius; tales enim discursores & vagabundi plus satis indicant, se nolle juvari & dirigi, imò nec veram suæ emendationem proponere. Si tamen tanta esset verecundia, ut periculum sacrilegii ex confessione non integrâ immineret, meliùs esset, alium adire, & in tenebris peccati virus evomere, quàm in tenebras exteriores & aternas se conjicere.

118. Nihilominus tamen tuo sic electo Confessario non debes ita te addicere, ut si mutandus is sit, inde turberis: etsi enim expediat, conscientiæ suæ morbos semper deregere uni Medico, qui agnito periculo relapsus sciat adhibere congruentem medicinam, & in dubiis aliisque rebus, ad animæ salutem spectanti-

bus, consilio & auxilio opportuno adesse; nullius ramen alterius quàm istius unius iudicio aut directioni se velle credere, nescio, quid sapiat vel amoris vel alterius affectus non satis castigati.

119. Qui verò, dum suas necessitates omnibus proponunt, semperque sperant, se audituros tandem, quod ad suum genium futurum sit aptius & facilius, pessimè sibi consulunt, seque ipsos decipiunt graviter. Dum enim diversa iudicia accipiunt, mutabiles fiunt, & dum firmi non subsistunt, nunquam sibi satisfaciunt, semper inquieti, imò sæpè nec securi in conscientia. v.g. Ulurarius aliquis circumit, usque dum tandem inveniatur aliquem imperitum, qui eum ab onere restitutionis liberet; sed hic, dum eiusmodi diverticula quærit, aliud suæ operæ pretium non refert, quàm ut ipse, & eius consultor pessimus cum reprobis suam accipiat portionem; iste enim graviter peccat tam malè consulendo; ille verò sacrilegè confitetur ex defectu doloris de præteritis, & propositi de vitando impostero peccato, nec ab onere restitutionis, quod tamen unice quærebat, liberatur. Bonac. *D. 5. q. 5. s. 2. p. 2. §. 2. n. 17.* Navar. *c. 17. n. 83.*

120. Quòd si tamen aliquis, non animo inveniendi aliquem, qui ad suum libitum absque sufficienti probabilitate respondeat, sed animo faciendi id solum, quod sibi licere fuerit iudicatum, plurius super eadem re iudicium & sententiam exploret, talis non esset condemnandus. Bonac. *de peccat. D. 2. q. 4. p. 9. n. 10.* Sanch. *l. 1. c. 9. n. 24.* cui libet enim fas est suum jus protegere, quod

rectè fit, dum quæritur sententia verè probabilis; hanc enim sequi licitum est, ut omnes nôrunt.

121. Sed quid? si aliquis duobus confessoriis, uno ordinario viro gravi & familiari, apud quem in bona est fama & existimatione; altero, cui sit ignotus, utatur, ita ut priori confiteatur, cum tantum peccata communia & leviora occurrunt; posteriori verò, cum graviora, & magis infamativa, qualia cententur esse obscena, accidunt, ne videlicet suam, quam apud alterum habet, bonam famam perdat. Certum est, eiusmodi variationem, si fiat confessio apud eos, qui alioqui legitima absolvendi potestate sunt præditi, non esse per se illicitam, neque aliam in ea gravem seu mortaliter malam apparere deformitatem, imò si justa causa subfit, ne venialem quidem, ut si quis abhorreat à confessione peccatorum mortalium, præsertim, ut dixi, obscenorum, huic Confessario, quem ob aliquam causam vel non vult, vel non audet deserre, faciendâ; semper enim profert, quæ non est confessus: ea verò, quæ jam semel confessus est, non tenetur iterum confiteri: modò interim illud studiosè curet, ut priori Confessori aperiat peccata mortalia omnia, venialia verò posteriori; secus enim si faceret mutato ordine, haud dubiè peccaret mortaliter, & confiteretur sacrilegè. Suar. *D. 22. s. 1. n. 13.* Bonac. *D. 5. q. 5. s. 2. p. 2. §. 2. n. 5.* Dicast. *D. 9. d. 2. n. 164.* Navar. *c. 17. n. 40.* & multi alii, quos congerit Dian. *3. p. tr. 14. R. 132.* inter quos apud Dicast. est Lugo. *D. 16. s. 2. n. 57.*

122. Nihilominus hæc res plerumque non vacat aliqua deordinatione, & signum est animi suam magis æstimationem, quàm spiritualem profectum curantis. Inò fieri potest, ut talis etiam peccet mortaliter, Dian. l. c. si nempe eâ ratione exponat se periculo labendi in peccata mortalia, & ea nunquam efficaciter emendandi: quod ijs accidere potest, qui de industria adeunt Confessarios non satis peritos, vel quorum unus est vulgaris & liberior, cui gravia; alter timoratus & bonæ doctrinæ, cui levia duntaxat confitentur; vel quibus ignoti sunt, nullum constanter retinentes, sed ab uno ad alterum transilientes, perinde ut aviculæ à ramo ad ramum solent.

123. His nihilo meliores sunt, qui ut sibi falsam probitatis & sanctitatis opinionem concilient, ita variant Confessarios: facillè enim hac variatione potest intervenire hypocrisis, & quidem etiam gravis; & consequenter, cum repugnet, eam confessionem, per quam anima contaminatur peccato mortali, valere ad illam à peccatis emundandam, eam censeri invalidam, tanquam illam, quæ fit ad patefaciendum sibi aditum ad aliquod flagitium perpetrandum: hac autem in re

extra dubium est, notabilem admitti irreverentiam DEI, dum nimirum Sacramentum ab ipso institutum sumitur in testimonium quoddam & confirmationem falsitatis. Reginald. l. 6. c. 5. f. 2. n. 149. Ex dictis breviter

124. Patet, non esse condemnandum, qui cum non esset solitus peccare graviter, præter eam tamen consuetudinem lapsus est in peccatum aliquod grave, in genere v. g. luxuriæ, quod ordinario suo Confessario, apud quem bonam hæcenus servavit opinionem, confiteri erubesceret; sed neque si crebrius id fieret, quidquam contra confessionis integritatem committeretur, siquidem primo illi Confessario pœnitens venialia confiteri non tenetur; secundo autem confiteri eadem venialia non prohibetur, ut verò mortalia eidem aperiat, non tenetur, cum ea priori jam integrè omnia, prout oportet, exposuerit, ut suppono. Aliud est de eo, qui etiam rarò, studio tamen, mutat Confessarium, ne deplorandus animæ suæ status plenè intelligatur, & severior medicina, prout deberet, ei applicetur; reverentia enim tam sancti Iudicij tales fraudes non patitur, sed potius arguit peccati non levis.

P A R S II. D E C O N T R I T I O N E.

In qualibet vera Contritione duo ferè spectari possunt, quorum unum est Contritio ipsa: alterum resoluta voluntas seu propositum firmum amplius non peccandi.

F 2

QUÆ.